

Ifj. Hubai Imre
Vidékfejlesztésért felelős országos alelnök

RÖVID ELLÁTÁSI LÁNC LEHETŐSÉGE A KÖZÉTKEZTETÉSBEN

Budapest, 2016. február 25.

ELŐZMÉNY

- Eltérő fejlődés és társadalmi, gazdasági adottságok az **újonnan csatlakozó tagállamok** esetében
- Hagyományos **közvetlen értékesítési** formák szerepe
- Felmerül a KAP reform vitáiban → Vidékfejlesztési Program
- **Rövid ellátási lánc tematikus alprogram kidolgozása**
- REL:
 - ✓ Termelői együttműködésen alapuló
 - ✓ a termelők és a fogyasztók közötti szoros földrajzi kapcsolatot felhasználó
 - ✓ max. 1 közvetítő közbeiktatásával alkotott
 - ✓ rendszeres értékesítést végző ellátási lánc

REL EGYÜTTMŰKÖDÉS

- **Közösségi szerveződés**, funkciói
 - ✓ fogyasztók és termelők közötti távolság csökkentése
 - ✓ közös tevékenység, szerveződés kialakulásának ösztönzése
 - ✓ nagyobb mennyiséget igénylő fogyasztók kiszolgálása pl.: **közétkeztetés**
 - ✓ erőforrások megosztása: eszközök, feldolgozó kapacitás, logisztika a költségek csökkentése érdekében. Tudásmegosztás pl.: kompetenciák fejlesztése, humánkapacitás növelése
 - ✓ fenntartási költségek megosztása: pl.: vágópont esetében
 - ✓ érdekképvisélet erősítése
 - ✓ verseny csökkentése: pl. sok szervezetlen REL csoport között egy régió belül
 - ✓ kölcsönös támogatás: elszigeteltség csökkentése, fiatal gazdák belépésének megkönnyítése

REL ALPROGRAM

- **REL Alprogram célja:** termelők által megvalósított együttműködés segítése, amely új vagy továbbfejlesztett REL formát dolgoz ki és működtet, amely a tagok rendszeres értékesítési formájává válik.

Piacra jutást segítő tevékenységek és kisebb beruházások támogatása.

- **Mit és hogyan támogat?**

- **1. lépcső**

- ✓ Közös értékesítési csatornák (tovább)fejlesztésének céljára **csoportok megalakulása**
- ✓ Elszámolható költségek: tervezés, előkészületek

- **2. lépcső**

- ✓ Kidolgozott **üzleti terv megvalósítása**
- ✓ Elszámolható költségek: szervezés, képzés, működés, promóció

REL ALPROGRAM

- **Kit támogat?**

- **Csoportot**

- ✓ Önálló alanyisággal rendelkező szervezet
 - ✓ Konzorcium

- **Csoportot vagy annak mg-i mikro-vállalkozás** kategóriába sorolható **tagjait** projektterv végrehajtásához kapcsolódó **egyedi projektek esetén**

Csoport: legalább 5 mikro-vállalkozás mg-i termelő és egy piacszervező alkotja.

- **Hogyan?**

- **Vissza nem térítendő** támogatás
 - **Maximális időtartam: 3 év**
 - **Maximális támogatás: 300 000 euró**

ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

- VP-ben két intézkedés

- ✓ Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés
és
- ✓ Ökológiai gazdálkodás fenntartása

- A támogatás típusa: **normatív, vissza nem térítendő, terület alapú kompenzációs támogatás.**
- A támogatásra jogosult gazdálkodónak minimum **öt évig** a **minőségrendszer előírásainak megfelelő** gazdálkodást kell folytatni.

ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

- **Célja:**
 - ✓ környezet megóvása
 - ✓ termelők és fogyasztók egészségének védelme érdekében a **biológiai sokféleség fenntartása és növelése**
 - ✓ természetes önszabályozó folyamatok erősítése, a talaj biológiai állapotának védelme és javítása
 - ✓ növényvédő szerek szakszerűtlen használatából és a **helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése**
 - ✓ **élelmiszerbiztonság** garantálása
- Az ökológiai gazdálkodás szoros összefüggésben áll a talajminta eredményekre alapozott tápanyag gazdálkodási terv alapján megvalósított tápanyag gazdálkodással, tápanyag utánpótlással.

ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

- A NAK egyetért és kiáll az ökológiai gazdálkodás alapelvei mellett.
- Cél: az ökológiai termékek előállításának a magyar gazdaságban kiemelt szerepe legyen
- **Környezeti, természeti erőforrásaink védelme** **össztársadalmi érdek**, a gazdálkodás számára nélkülözhetetlen alapfeltétel, ezért támogatja és priorizálni kívánja azokat a gazdálkodási formákat, amelyek a környezetünkkel összhangban működnek.
- **Meg kell őrizni a helyi természeti értékeket**, és egészséges, hazai termékeket kell biztosítani a helyi fogyasztóknak.
- A helyi gazdaságfejlesztési teendők egyike a falusi, tanyasi turizmus és a gasztroturizmus fejlesztése (bio-porták, bio-piacok, bio-ételek, bio-éttermek).

SZAKTANÁCSADÁS

- A **szaktanácsadók segítik** az Öko gazdálkodókat.
- Jelenleg a NAK által kezelt Névjegyzékben (ESzNR) **450 fő aktív szaktanácsadó** van, aki **rendelkezik Ökológiai gazdálkodás tevékenységi területtel.**
- **A szaktanácsadók listája megtalálható a NAK honlapon:**
<http://www.nak.hu/hu/nak-által-nyilvantartott-aktiv-szaktanacsadok>
- A mezőgazdasági termelők, így az Öko gazdálkodók is igénybe vehetnek **szaktanácsadási szolgáltatást a VP-ből.**
(Kiírás várható ideje: 2016. május)
 - ✓ A támogatás a szolgáltatás díjának 90%-a, így csak **10% hozzájárulást kell fizetnie a gazdálkodónak.**
 - ✓ **Maximális támogatás 800 euró/gazdálkodó/év.**
 - ✓ Részletes információkérés a szaktan@nak.hu címen kapható.

KÖZÉTKEZTETÉS

- Közétkeztető: olyan vendéglátó tevékenységet végzők, amelyek **meghatározott fogyasztói csoportot látnak el** (oktatási, gyermek-, szociális, egészségügyi- és bentlakásos intézmények)
- **Figyelem!** Rendelkezni kell elegendő tárolókapacitással, állandó mennyiséggel, szállítási határidők betartása szükséges
- 52/2010. (IV.30.) FVM rendelet lehetővé teszi hogy kistermelő értékesítsen
- Szemléletváltás: **a magyar áruk fogyasztásának népszerűsítése**

KÖZÉTKEZTETÉS

- **Közbeszerzési törvény** (Kbt. 111. §): hideg élelmiszer és főzési alapanyag, friss, illetve feldolgozott zöldség és gyümölcs, tej és tejtermék, gabonafélék, kenyér és pékáru, méz, tojás, kertészeti növény beszerzése - az uniós értékhatárig - **mentes a közbeszerzési kötelezettség alól.**
- **Növekvő kereslet** az öko alapanyagok és készítmények iránt pl. **kistelepülések intézményi konyháin.**
- **Pékségek és sütődék termékei rendszeresen bejutnak a közétkeztetésbe.**

PROBLÉMÁK

- Biotermék hiánya.
- A termelők nem tudnak időben, illetve rendszeresen megfelelő mennyiségű terméket biztosítani.
- **Nehéz előre, hosszú távra tervezni.**
- Nincsenek a főzőkonyha közelében megfelelő helyi partnerek.
- Az alapanyagok beszerzésére a közétkeztető meghatározott időszakokra szóló beszállítói szerződéssel rendelkeznek.
- A főzőkonyhákban **nincs megfelelő munkaerő kapacitás.**
- Nincs tároláshoz, előkészítéshez szükséges helyiség és eszközök.
- A nagykereskedők különböző szolgáltatásokat (kívánt időpontra történő kiszállítás, bankkártyás vagy átutalásos fizetés, stb.) kapcsolnak a vásárláshoz, ami vonzóbbá teszi azt számukra.

MEGOLDÁSOK

- **Konyhafejlesztésekre irányuló beruházások:**

- ✓ a helyi ellátáshoz kötődő önkormányzati infrastrukturális feltételek megteremtése: VP (vidéki) vagy TOP (nem vidéki)
- ✓ közétkeztetés helyi és biotermékekre épülő megszervezéséhez (VP-REL)

- **Lehetséges források:**

- ✓ Vidékfejlesztési Program: REL program - termelők közös piacra jutásának szervezése és felkészítése
- ✓ Vidékfejlesztési Program (VP) - egyedi termelői fejlesztések
- ✓ Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) - élelmiszeripari beruházások
- ✓ Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) - közösségi szerepvállalás
- ✓ Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) - környezettudatosság elterjesztése

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Ifj. Hubai Imre
Vidékfejlesztésért felelős országos alelnök